

پاسخ‌های روشن به ائمه اسماعیل بصری

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال

نویسنده: شیخ علی دهنین

مترجم: محمد مهدی سلمانپور

پاسخ های روشن به
احمد اسماعیل بصری

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال

نویسنده: شیخ علی دهنین
مترجم: محمد مهدی سلمانپور

مجلس شورای اسلامی ایران

شماره انتشار: ۲۳۳

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال

نویسنده

شیخ علی دهنین

مترجم

محمد مهدی سلمانپور

مرکز پژوهش‌های تخصصی امام مهدی علیه السلام

شماره انتشار: ۲۳۳

چاپ اول، ۱۴۴۱ قمری

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نجف اشرف

تمامی حقوق متعلق به مرکز پژوهش‌های

تخصصی امام مهدی علیه السلام می‌باشد

به نام خداوند بخشنده مهربان

مقدمه‌ی مرکز:

سپاس از آن پروردگار جهانیان است، و درود و سلام بر سرور و پیامبر ما، محمد و خاندان پاک و طاهر ایشان.

مرکز پژوهش‌های تخصصی امام مهدی عج، به دنبال افزایش مباحث پیرامون احمد اسماعیل گاطع و ادّعاها و دروغ‌های او که بیش از پنجاه ادّعای باطل و بی‌دلیل است، پاسخ به این ادّعاها را ضروری دانسته است. لازم به تذکر است که جواب به آن سخنان، به معنای علمی و منطقی بودن آنها نیست؛ چرا که ادّعاهای آن افراد تنها تقلب، نیرنگ، دروغ، افتراء و برخورد سلیقه‌ای با روایات است و بهترین

۴..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

دلیل بر این امر کتابهای (احمد اسماعیل) و پیروانش است. بلکه رد و پاسخ به ادعاهای این افراد به دلیل شبهاتی است که می تواند دامن گیر برخی افراد ضعیف شده و در نتیجه پاره ای توضیحات، روشنگری ها و بیان مبانی را سبب گردد که راه و روش علمی نزد همه مردم به صورت عام و شیعیان به شکل ویژه، بر آن تکیه دارد.

علاوه بر این، افرادی که فریب (احمد اسماعیل) را خورده و از او پیروی کرده اند نیز باید با دلیل و برهان روبرو شوند تا کسی از این افراد را یارای این نباشد که بگوید: ﴿پروردگارا چرا برای ما پیامبری بیم دهنده نفرستادی و راهنمایی هدایتگر را نیاوردی تا از آیات تو پیروی کنیم پیش از آنکه ذلیل و رسوا شویم﴾ (طه: ۱۳۴)۱.

از این رو، در کنار دیگر فعالیت های مرکز

۱. اقبال اعمال ج ۱، ص ۵۰۵.

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۵

پژوهش‌های تخصصی امام مهدی علیه السلام در رد شبهات،
از طریق سایت اینترنتی، فضای مجازی و نشریه (صدی
المهدی) و دیگر فعالیتها، انتشار این کتابچه نیز در رد بر
احمد اسماعیل، حلقه‌ای از حلقه‌های برخورد با اهل
بدعت و انحراف محسوب می‌شود.

از خدای متعال توفیق ثابت قدمی بر حق را
خواستاریم. ای دگرگون‌کننده قلب‌ها، دل‌های ما را
بر دینت ثابت بدار.

مدیر مرکز

سید محمد قبانچی

پیشگفتار مترجم

احمد اسماعیل بصری، مشهور به احمد الحسن، از دجالان، شیادان و مدعیان دروغین این عصر است. او از عشیره البوسلیم استان بصره است و کمتر از دو دهه پیش ادعاهای ناروای خویش را در عرصه مهدوی آغاز کرده است. ادعاهای نامبرده، از ارتباط با امام زمان علیه السلام آغاز شد و سپس مدعی مذکور خود را فرزند امام عصر، یمانی موعود، مهدی اول از مهدیان دوازده گانه ای که به پندار باطل او پس از امام زمان علیه السلام به حکومت می‌رسند، جانشین و فرستاده و نائب خاص امام زمان دانست. او همچنین خود را معصوم و دارای علم و سلاح اهل بیت علیهم السلام، امام سیزدهم و وصی امام زمان علیه السلام نیز قلمداد می‌کند.

۸..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

این میراث دار مکتب شلمغانی، در حالی چنان ادعاهایی می کند که در حدّ یک فرد عامّی هم از اسلام و قرآن اطلاع ندارد و خطاهای او حتّی در خواندن آیات ساده‌ی قرآن نیز بی شمار است.

در حدود کمتر از دو دهه که از فعالیت‌های این جریان می گذرد، کتب و مقالات بسیاری در نقد و بررسی ادعاهای باطل آن به نگارش در آمده است. مرکز پژوهش‌های تخصصی امام مهدی علیه السلام در نجف اشرف، از مراکزی است که پیشینه‌ای درخشان در پاسخ به شبهات این مدّعی مهدویت دارد.

از جمله آثاری که این مرکز در دفاع از عقائد حقّه توفیق نشر آن را یافته است، مجموعه‌ی عالمانه‌ی (الردّ الساطع علی ابن گاطع) است که ده کتاب کم حجم را شامل می شود. این کتب، برگرفته از کتاب‌های مفصلی هستند که نویسندگان محترم آنها به تفصیل در رد احمد اسماعیل نگاشته‌اند و برخی از آن آثار را نیز مرکز

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۹

پژوهش‌های تخصصی امام مهدی علیه السلام منتشر ساخته است.

کتابی که پیش روی خوانندگان گرامی است، نهمین اثر از مجموعه‌ی مورد اشاره است و نویسنده‌ی فاضل آن، استاد شیخ علی دهنین است.

استاد محترم، در این اثر، به مباحثی چون نیابت خاص و شیوه‌ی اثبات آن، بحث از شخصیت یبانی و مهدیان دوازده‌گانه و همچنین بحث خواب و رؤیا پرداخته‌اند. یبانی، مهدیان دوازده‌گانه و نیابت خاص از خیالاتی است که احمد اسماعیل برای خود ادعا می‌کند. بحث رؤیا نیز از آن روست که این مدعیان دروغین، چنین ادعا می‌کنند که اعتقادات و بلکه حجّت خدا را می‌توان از راه خواب و رؤیا شناخت. بنا بر ادعای آنان، امامان معصوم به خواب افراد بسیاری آمده و آنان را به پیروی از احمد اسماعیل دستور داده‌اند!

۱۰ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

این ادّعی شگفت احمد اسماعیل، خود به روشنی
گویای خالی بودن دست این مدّعیان از دلایل و براهین
واضح و قابل قبول است و فقر علمی و نادرستی روش
آنان را برملا می کند.

با مطالعه ی کتاب پیش رو، خوانندگان گرامی به
داوری منصفانه درباره ی شخصیت این مدّعی دروغین
خواهند پرداخت. امید که این اثر در پیشگاه قطب عالم
امکان مقبول و مرضیّ افتد.

* * *

اخيراً در شهر بصره، مردی به نام احمد اسماعیل گاطع ظهور کرده و ادّعا نموده است که او وصی امام مهدی علیه السلام و فرزند آن حضرت است و همان یانی می باشد. او حتّی ادّعا کرده که همان امام مهدی است که زمین را پس از آنکه از ظلم و ستم پر می شود، سرشار از عدل و داد می نماید. او همچنین ادّعاهای باطل دیگری نیز دارد. ما در این زمینه لازم دیدیم که به پاسخ به او و بیان دروغ‌هایش برای خوانندگان گرامی پردازیم.

دروغگو بودن مدّعی نیابت خاص پس از سمی:

ادّعی نیابت خاصه احمد اسماعیل به دلیل توقیع شریفی که از امام مهدی علیه السلام به چهارمین نائب خاصشان صادر شده، باطل است. آن حضرت در آن توقیع چنین فرموده‌اند:

۱۲ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

«بسم الله الرحمن الرحيم، ای علی بن محمد
سمری، خداوند به برادرانت در عزای تو اجر بسیار
دهد. همانا تو شش روز دیگر از دنیا خواهی رفت، پس
کارهای خود را سر و سامان ده و برای جانشینی پس از
خودت به هیچ کس وصیتی نکن که غیبت دوم اتفاق
افتاده، و ظهور تنها پس از اجازه‌ی خداوند و بعد از
مدتی طولانی و قساوت قلب‌ها و پر شدن زمین از ظلم
خواهد بود؛ به زودی کسانی نزد شیعیان من خواهند
آمد که ادّعیای مشاهده می‌کنند، آگاه باشید که هر کس
پیش از خروج سفیانی و صیحه‌ی آسمانی، ادّعیای
مشاهده کند دروغگو و افترازننده است، و لا حول
و لا قوة الا بالله العلی العظیم»^۱.

اثبات نیابت خاص نیازمند معجزه است:

در این جا باید اشاره کرد که اثبات نیابت عامه‌ی

۱. کمال الدین ص ۵۱۶، باب ۴۵، ح ۴۴.

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۱۳

امام مهدی علیه السلام که امروز مراجع عظام تقلید، عهده‌دار آن هستند، به معجزه نیازی ندارد و تنها کافی است که از طریق اساتید، دروس و شاگردان یک مرجع تقلید، از اجتهاد او آگاه شویم. اما نیابت خاصه تنها در صورتی خواهد بود که شخص امام علیه السلام، فردی را به عنوان جانشین خود معرفی نمایند و اثبات این نوع نیابت، نیازمند معجزه است.

نمونه‌ی بارز این امر آن چیزی است که درباره‌ی حلاج وارد شده است که ادّعیای نیابت خاص امام مهدی علیه السلام را کرده بود. از ابو نصر هبة الله بن محمد کاتب، نوه‌ی امّ کلثوم دختر ابو جعفر عمری^۱ چنین روایت شده است:

وقتی خدای متعال اراده کرد که حقیقت امر حلاج را آشکار و او را رسوا و خوار نماید، این موضوع

۱. منظور محمد بن عثمان عمری، دومین نایب خاص امام زمان علیه السلام است. (مترجم).

۱۴ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

به ذهن او آمد که ابو سهل اسماعیل بن علی نوبختی نیز از جمله افرادی است که زود فریب کلک او را می خورد و فریفته ی حيله و نیرنگ او خواهد شد.

بنابراین کسی را به سراغ نوبختی فرستاد و او را به خود دعوت نمود و از شدت نادانی گمان می کرد که ابو سهل نیز مانند بقیه افرادی است که ایمان ضعیفی دارند، و اگر بتواند او را فریب دهد، بر دیگران نیز چیره خواهد شد و بیچارگان را به این وسیله به بند حيله ی خود گرفتار خواهد کرد. چرا که ابو سهل از نظر مردم دارای موقعیتی خوب و ممتاز بود و در میان آنان جایگاهی بزرگ در علم و ادب داشت.

حلاج در نامه ای که به ابو سهل نوشت چنین گفته بود:

(من وکیل صاحب الزمان هستم). حلاج ابتدا با همین ادعا جاهلان را به خود جذب می کرد و سپس ادعاهای بالاتری را مطرح می نمود.

همچنین نوشته بود: (من مأمور هستم با شما نامه‌نگاری کنم و هر کمکی می‌خواهی انجام دهم تا قلبت آرام شده و در این امر تردیدی نداشته باشی).

ابو سهل در پاسخ او چنین نوشت: (من درخواستی دارم که در مقابل کرامات و معجزاتی که از تو ظاهر شده ناچیز است. من مردی هستم که کنیزان را دوست دارم و به آنان متمایل هستم. چند نفر از آنان در کنار من هستند اما پیری من باعث می‌شود که از من دور شوند و به من علاقه‌ای نداشته باشند. بنابراین من نیاز دارم که هر جمعه خضاب کنم و سختی بسیاری بکشم تا پیری خود را از آنان پنهان نمایم. در غیر این صورت آنان این مسئله را می‌فهمند و از من دور خواهند شد و من نمی‌توانم به وصالشان برسم. از تو می‌خواهم که مرا از خضاب کردن بی‌نیاز کنی و ریش مرا سیاه قرار بدهی، در این صورت من اطاعتت را می‌پذیرم، تو را قبول خواهم کرد، بر اعتقاد تو خواهم

۱۶ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

بود، به سویت دعوت می‌کنم و آنچه از بصیرت و یاری دارم را در راهت به کار خواهم گرفت).

هنگامی که حلاج این سخن و جواب را شنید فهمید که در نامه‌نگاری با نوبختی اشتباه کرده و در بازگو کردن اعتقادش به ابو سهل مرتکب عمل ابلهانه‌ای شده است. بنابراین دیگر جواب نوبختی را نداد و کسی را هم به سوی او نفرستاد.

پس از این ماجرا، نوبختی این قضیه را نقل مجالس کرده و نزد هر کس آن را بازگو می‌کرد و موجب خنده‌ی آنان می‌شد. این امر نزد همگان معروف و موجب شد که حقیقت امر حلاج معلوم شود و شیعیان از او بیزار شوند.^۱

اکنون باید پرسید معجزه‌ی احمد اسماعیل

دروغگو که چنین ادّعایی دارد کجاست؟!

۱. غیبت طوسی ص ۴۰۱ و ۴۰۲، ح ۳۷۶.

یمانی و سفیانی مانند دو اسب مسابقه دهنده هستند:

اما این که احمد اسماعیل ادعا کرده که یمانی است یقیناً باطل است. چرا که در روایات صحیح از اهل بیت علیهم السلام وارد شده که یمانی در همان روزی خروج می کند که سفیانی و خراسانی خروج می کنند، و آمده است که یمانی و سفیانی مانند دو اسب مسابقه هستند^۱. بکر بن محمد ازدی از امام صادق علیه السلام روایت کرده که آن حضرت فرمودند:

«خروج خراسانی و سفیانی و یمانی در یک سال، یک ماه و یک روز خواهد بود»^۲.

همچنین هشام بن سالم از امام صادق علیه السلام روایت کرده که آن حضرت فرمودند:

۱. منظور چنان که در روایت وارد شده است، این است که یکی از مشرق و دیگری از مغرب می آید و با یکدیگر رقابت دارند. (مترجم).

۲. غیبت طوسی ص ۴۴۷، ح ۴۴۳.

۱۸ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

«یمانی و سفیانی مانند دو اسب مسابقه دهنده هستند»^۱.

همچنین ابو بصیر از امام باقر ع روایت کرده که آن حضرت فرمودند:

«خروج سفیانی و یمانی و خراسانی در یک سال، یک ماه و یک روز خواهد بود؛ با نظام و ترتیبی همچون یک رشته به بند کشیده شده که هر یک از پی دیگری می آید. جنگ و قدرت از هر سو فراگیر شود، پس وای بر کسی که با آنان دشمنی نماید. در میان پرچم‌ها، هدایت یافته‌تر از پرچم یمانی نیست که آن پرچم هدایت است چون به صاحب شما دعوت می‌کند. هنگامی که یمانی خروج کند خرید و فروش سلاح برای مردم و بر هر مسلمانی حرام خواهد بود. آنگاه که او خروج کرد به سویش بشتاب که پرچم او پرچم هدایت است و بر

۱. غیبت نعمانی ص ۳۱۷، باب ۱۸، ح ۱۵.

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۱۹

هیچ مسلمانی جایز نیست که با او مقابله نماید و هر کس چنین کند از اهل آتش است، چرا که یانی به حق و راه مستقیم دعوت می کند»^۱.

اکنون باید گفت که آیا سفیانی خروج کرد و ما نفهمیدیم؟ یا خراسانی خروج کرد و ما خواب بودیم؟ هرگز و هرگز، بلکه هر کس پیش از خروج سفیانی و خراسانی ادّعی یانی بودن کند، دروغگو و اهل افتراء است.

حدیث مهدیان دوازده گانه:

احمد اسماعیل ادّعا کرده که فرزند امام مهدی است؛ اما برای این ادّعا هیچ دلیلی ندارد به جز یک روایت ضعیف که در کتاب غیبت شیخ طوسی وارد شده است. احمد این روایت را (روایت وصیّت) می نامد و می پندارد که بر او منطبق است. این روایت چنین است:

۱. غیبت نعمانی ص ۲۶۴، باب ۱۴، ح ۱۳.

۲۰ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

به ما خبر دادند گروهی از ابو عبد الله حسین بن علی بن سفیان بزوفری، از علی بن سنان موصلی عدل، از علی بن الحسین، از احمد بن محمد بن خلیل، از جعفر بن احمد بن مصری، از عمویش حسن بن علی، از پدرش، از امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ، از پدرش امام باقر عَلَيْهِ السَّلَامُ، از پدرش صاحب پینه ها امام سجاد عَلَيْهِ السَّلَامُ، از پدر پاک و شهیدش امام حسین عَلَيْهِ السَّلَامُ، از پدرش امیر مؤمنان عَلَيْهِ السَّلَامُ، که فرمود: «رسول خدا که درود خدا بر ایشان و خاندانشان بود در شب وفاتشان به علی عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمودند: ای ابو الحسن، ورق و جوهری آماده کن. پس پیامبر خدا وصیتش را به امام علی املا نمودند تا به این قسمت رسید:

ای علی، پس از من دوازده امام و پس از آنان دوازده مهدی خواهد بود. تو ای علی اوّلین آن دوازده امام هستی و خداوند تو را در آسمانش چنین نامیده است: علی مرتضی، امیر مؤمنان، صدیق اکبر، فاروق بزرگ، مأمون و مهدی.

و این اسامی برای هیچ کس غیر از تو روا نیست. ای علی، تو وصی من بر زنده و مُرده اهل بیتم و بر زنانم هستی، پس هر کدام را که در عقد ازدواج من باقی گذاری او فردای قیامت مرا ملاقات خواهد کرد و هر کس را طلاق بدهی من از او بیزارم، نه او در قیامت مرا می بیند و نه من او را خواهم دید.

تو پس از من جانشین من بر ائمتم خواهی بود. هنگامی که وفات فرا رسید وصیت و جانشینی را به پسر من حسن که نیکوکار و رسیده به حق است بسپار. زمانی که وفات او فرا برسد آن را باید به فرزندم حسین پاک شهید بسپارد. هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش زین العابدین، علی صاحب پینه‌ها^۱ بسپارد. هنگامی که وفات او فرا رسید باید آن را به فرزندش محمد باقر بسپارد. هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش جعفر صادق بسپارد، هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش موسی کاظم

۱. بر اثر عبادت زیاد، پیشانی امام سجاد علیه السلام پینه‌ی بسیاری بسته بود و این تعبیر از القاب آن حضرت است. (مترجم).

۲۲ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

بسپارد، هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش علی بن موسی الرضا بسپارد، هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش محمد تقی مورد اعتماد بسپارد، هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش علی ناصح بسپارد، هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش حسن فاضل بسپارد، هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش محمد، محفوظ مانده‌ی آل پیامبر بسپارد. این دوازده امام هستند.

پس از آن دوازده مهدی خواهد بود. هنگامی که وفات او فرا رسد باید آن را به فرزندش اولین مقربان بسپارد که سه نام دارد: نامی مانند نام من یعنی احمد و نامی همنام پدرم یعنی عبد الله و نام سوم هم مهدی است و او اولین مؤمنان است»^۱.

در پاسخ کلام احمد اسماعیل باید گفت:

اول آن که کسی که ادّعی‌ای امامت دارد باید دلیلی

۱. غیبت طوسی ص ۱۵۰ و ۱۵۱، ح ۱۱۱.

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۲۳

قطعی بر ادّعی خود ارائه نماید. همچنین لازم است که معجزات و کراماتی داشته باشد، نه آن که تنها به یک روایت ضعیف مانند این روایت در اثبات ادّعی خود استناد کند.

این روایت به دلیل آن که در سندش افراد مجهول متعددی هستند ضعیف می باشد.

دوم آن که چنان که در علم اصول ثابت شده است، اگر حتی روایتی صحیح هم باشد اما با روایتی که دلالتی قوی تر از آن دارد تعارض پیدا کند، نمی توان آن را پذیرفت. و این روایتی که احمد اسماعیل به آن استناد کرده غیر از ضعیف بودنش با روایاتی که دلالتشان از آن قوی تر است نیز تعارض دارد. از جمله:

۱ - در روایتی از امام رضا علیه السلام تأکید شده که آن کس که امر امامت را از امام مهدی علیه السلام تحویل می گیرد، جدّش امام حسین علیه السلام است. حسن بن علی خزّاز می گوید: علی بن ابی حمزه بر امام رضا علیه السلام وارد

۲۴ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

شد و از ایشان پرسید شما امام هستید؟ حضرت فرمودند: «بله». گفت: من از جدّ شما امام صادق شنیدم که فرمود هیچ امامی نیست جز آنکه فرزندی دارد. امام رضا علیه السلام فرمودند: «ای پیرمرد، فراموش کردی یا خودت را به فراموشی زدی؟ امام صادق علیه السلام این گونه فرموده بود، بلکه فرموده بود که هر امامی فرزندی دارد به جز امامی که حسین بن علی پس از او خروج می کند که آن امام فرزندی ندارد». علی بن ابی حمزه گفت: راست گفتید فدایتان گردم، جدّتان همین گونه فرموده بود^۱.

بنابراین امام رضا علیه السلام، امام دوازدهم را در هنگام وفات از فرزند داشتن استثناء نموده اند، پس چطور احمد اسماعیل کذاب ادّعا می کند که فرزند امام مهدی است؟!

۱. غیبت طوسی ص ۲۲۴، ح ۱۸۸.

۲ - کلینی در کتاب کافی به سند خود از عبد الله بن قاسم بطل، از امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه‌ی شریفه ﴿ما به بنی اسرائیل در کتاب اعلام کردیم که دو بار در زمین فساد خواهید کرد﴾ (الإسراء: ۴)، روایت کرده که آن حضرت فرمودند:

«منظور قتل علی بن ابی طالب و نیزه زدن به امام حسن علیه السلام است، و منظور از این قسمت از آیه که می‌فرماید: ﴿و برتری جویی بزرگی خواهید نمود﴾ کشته شدن امام حسین علیه السلام است. آن جا که خدا می‌فرماید: ﴿هنگامی که نخستین وعده فرارسد﴾ منظور پیروزی خون خواهان حسین علیه السلام است. این که فرموده است: ﴿بندگان پیکار جو را بر شما می‌فرستیم تا خانه‌ها را جستجو کنند﴾ منظور از آن قومی است که خداوند پیش از خروج حضرت قائم آنان را بر می‌انگیزد، پس آنها هیچ کسی که خونی از آل پیامبر

۲۶ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

بر گردنش باشد را رها نمی کنند و همه را به قتل می رسانند. و این که فرموده است: ﴿و این وعده ای است قطعی﴾ منظور از آن خروج قائم است. و این که فرموده است: ﴿سپس شما را بر آنان چیره می کنیم﴾ منظور از آن خروج امام حسین علیه السلام و هفتاد نفر از یاران ایشان است که کلاهخودهایی طلاکاری شده که دو طرف دارد بر سر دارند. آنان به مردم می گویند که این حسین علیه السلام است که خروج نموده است، تا مؤمنان درباره ی او به تردید نیفتند و بدانند که او دجال یا شیطان نیست، و حضرت حجّت قائم نیز همچنان در میان آنهاست. آن گاه که مردم کاملاً دانستند که این شخصی که خروج کرده امام حسین علیه السلام است، مرگ به سراغ حضرت حجّت می آید، پس کسی که او را غسل داده، کفن کرده، حنوط می کند و لحد قبر او را می گذارد امام حسین علیه السلام است و تنها، وصی است که

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۲۷

می تواند متصدی این امور برای یک وصیّ دیگر بشود^۱
[نه احمد اسماعیل].

بنابراین، کسی که امر امامت را پس از امام مهدی عجله الله
[در زمان رجعت] عهده دار می شود، جدّش امام حسین عجله الله
است و احمد اسماعیل دروغگو نیست.

۳ - صدوق در کتاب کمال الدین به سند خود از
ابو بصیر چنین روایت کرده است:

به امام صادق عجله الله عرض کردم: ای فرزند
رسول خدا، من از پدرتان شنیدم که می فرمود: پس از
قائم، دوازده مهدی خواهد بود. حضرت فرمودند:
«پدرم نگفت دوازده امام، فقط گفت دوازده مهدی؛
اما آنان گروهی از شیعیان ما هستند که مردم را به
دوستی ما و شناخت حقّمان فرا می خوانند»^۲.

بنابراین حتی اگر بر فرض که سند روایت

۱. کافی ج ۸، ص ۲۰۶، ح ۲۵۰.

۲. کمال الدین ص ۳۵۸، باب ۳۳، ح ۵۶.

۲۸ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

مهدیان دوازده گانه نیز صحیح باشد، نمی توان آن را پذیرفت چون با این روایت تعارض دارد.

سوم آن که هر کس که مدّعی است فرزند شخصی است، باید دلیل و شواهدی داشته باشد، مانند اعتراف پدرش یا شهادت قابله و قرائن دیگری که با چیزی تعارض نداشته باشند؛ دلیل احمد اسماعیل چیست که ادّعا می کند فرزند امام مهدی است؟!

معنای رؤیا و میزان حجیت آن:

یکی دیگر از دلایلی که احمد اسماعیل به آن استناد می کند خواب ورؤیا است. او چنین می گوید که در خواب دیده که او فرزند امام مهدی علیه السلام و وصی ایشان است!

در پاسخ ادّعای احمد اسماعیل باید سه مطلب را

بیان نمایم:

مطلب اول، تعریف رؤیا:

در این زمینه بیش از یک نظریه وجود دارد؛ نظریه‌ی غربی‌ها چنین است که رؤیا مربوط به حقیقتی غیبی یا حقیقتی مرتبط با آینده نیست، و بلکه صرفاً انعکاس و تأثیر پذیری از عالم خارج است. بنابراین رؤیا همان مطالبی است که انسان با خود بیان می‌کند یا بازتابی از امور دنیوی زندگی اوست و قضیه‌ای صرفاً مادی است که واقعیت ندارد و بیان کننده هیچ حقیقتی نمی‌باشد.

مبنای چنین تفسیری، انکار روح و اعتقاد به مادی بودن انسان است.

اما نظریه‌ی اسلام چنین است که رؤیا از یک حقیقت خاص حکایت می‌کند و مربوط به امری است که در گذشته اتفاق افتاده و یا در آینده واقع خواهد شد.

طبق نظریه، رؤیا به روح تعلق دارد، چرا که روح انسان در خواب به عالم غیب می‌رود و برخی از امور آن جهان را درک می‌کند، از همین رو انسان هنگامی که بیدار می‌شود می‌تواند آنچه در خواب دیده را بیان کند.

۳۰ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

پس نفس در ذات خود وجودی مجرد و در افعال خود وجودی مادّی است و وقتی انسان به خواب می رود، گویا نفس او به جهان برتر می رود و در آنجا رؤیا برای او به وجود می آید.

مطلب دوم: آیا هر رؤیایی حقیقت دارد؟

دانشمندان می گویند: روح، گاه به جهان برتر منتقل می شود، اما این گونه نیست که هر روحی که از بدن جدا بشود بتواند به عالم عقل و مجردات پا بگذارد، چرا که برخی از ارواح تیرگی هایی دارند و از صفای کمتری برخوردار هستند.

از جانب دیگر، انسان همانطور که حواسی ظاهری دارد، حواسی باطنی نیز دارد که در روانشناسی فلسفی به عنوان حس مشترک و خیال پرداز از آن یاد می شود. این حس مشترک قدرت تصرف در اشکال را داراست و حتی هنگامی که روح از بدن جدا شده و به عالم مثال می رود، تنها روح نیست که دست به

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۳۱

تصرف می‌زند، بلکه ممکن است که حس مشترک نیز با او در این امر دخیل شده و در صورت‌هایی که نفس از عالم مثال درک می‌کند تأثیر بگذارد.

از همین رو امام صادق علیه السلام به مفضل بن عمر

فرموده‌اند:

«ای مفضل، در رؤیاهای اندیشه کن که چگونه خواب‌های راست و دروغ با یکدیگر آمیخته‌اند. اگر همه‌ی خوابها راست بود تمام مردم پیامبر می‌بودند! و اگر همه‌ی آنها دروغ بود هم هیچ نفعی نداشت، و اساساً رؤیا امری اضافی و بی‌معنا به حساب می‌آید. اما خواب‌ها گاهی راست است که مردم از آن در مصالحی بهره برده و راهنمایی شوند یا ضرری را بشناسند و از آن دوری کنند، و گاه دروغ است تا این گونه نباشد که به طور مطلق بر خواب و رؤیا اعتماد شود»^۱.

۱. توحید مفضل بن عمر ص ۴۳ و ۴۴؛ بحار الانوار ج ۳، ص ۸۵.

۳۲ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

بنابراین برخی از خواب‌ها صادق و برخی نادرست است. و بعضی از خواب‌های صادق قابل تعبیر است و برخی دیگر قابل تعبیر نخواهد بود. ابو بصیر روایت می‌کند که امام باقر علیه السلام فرمودند:

«ابلیس شیطانی را به نام هزاع در اختیار دارد که هر شب ما بین مشرق و مغرب را در بر می‌گیرد و در خواب به سراغ مردم می‌آید»^۱.

بنابراین این شیطان در خیالات مردم اشکالی را تلقین می‌کند که به سبب آن‌ها خواب‌های نادرست و دروغ ایجاد می‌شود.

اکنون که روشن شد برخی از خواب‌ها درست و برخی نادرست است چگونه می‌توان به طور قطعی، خواب درست را از نادرست تشخیص داد؟ بنابراین رؤیا تنها می‌تواند ظنّ و گمان را برساند که حجیتی

۱. امالی صدوق ص ۲۱۰، ح (۱۸/۲۳۴).

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۳۳

ندارد چرا که به تعبیر قرآن کریم: ﴿گمان هرگز انسان را از حق بی‌نیاز نمی‌کند﴾ (النجم: ۲۸). در نتیجه هرگز به وسیله رؤیا نمی‌توان حکمی شرعی یا غیر آن را ثابت نمود.

مطلب سوم: چه رؤیایی حجّیت دارد؟

رؤیایی که حجّت است تنها رؤیای معصوم علیه السلام است، و آنچه از امر و نهی نیز در آن باشد تنها به معصوم اختصاص خواهد داشت. خدای متعال از قول حضرت ابراهیم علیه السلام در قرآن چنین می‌فرماید:

﴿گفت: فرزندم، من در خواب دیدم که باید تو را قربانی کنم، بنگر که نظر تو چیست؟ گفت: پدرم هر چه دستور داری اجرا کن، به خواست خدا مرا از صابران خواهی یافت﴾ (الصافات: ۱۰۲).

همچنین خدا در قرآن خطاب به پیامبر می‌فرماید:
﴿ما آن رؤیایی را که به تو نشان دادیم فقط برای آزمایش مردم بود﴾ (الإسراء: ۶۰).

بنابراین رؤیایی که حجّیت دارد تنها رؤیای معصوم است و خواب شخص غیر معصوم حتّی اگر صادق هم باشد حجّت نیست. امام صادق علیه السلام نیز بر همین مسئله تأکید فرموده اند.

ابن اذینه روایت کرده که امام صادق علیه السلام فرمودند: «این ناصبی ها چه روایت می کنند؟» گفتم: فدایتان شوم، در چه موردی؟ حضرت فرمودند: «در اذان و رکوع و سجده هایشان». گفتم: آنان می گویند: اُبی بن کعب آن را در خواب دیده است. حضرت فرمودند: «دروغ می گویند، همانا دین خدا برتر از آن است که در خواب دیده شود»^۱.

به این ترتیب امام صادق علیه السلام خواسته اند تا این حقیقت را نشان دهند که رؤیا نمی تواند مصدری برای مسائل شرعی یا اعتقادی قرار گیرد.

۱. کافی ج ۳، ص ۴۸۲، باب نوادر، ح ۱.

استناد مدعیان دروغین به خواب و خیال ۳۵

اما فرقه‌های منحرف، در اثبات عقائد خویش به رؤیا استناد کرده و مطابق خواب برای خود امام انتخاب می‌کنند، همانطور که پیروان احمد اسماعیل دروغگو ادعا می‌کنند که در خواب دیده‌اند که یکی از معصومان به آنان گفته است که با احمد اسماعیل گاطع بیعت نمایید! و ما نیز به ایشان همان سخن امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام را می‌گوییم:

«دروغ می‌گویید، همانا دین خدا برتر از آن است که در خواب دیده شود».

آنچه گذشت، مهم‌ترین مواردی بود که توسط احمد اسماعیل، مدعی گناه کار مورد استناد واقع شده است. و پاسخ‌های ما به ادعاهای او برای آن کس که عقل دارد، گوش فرا دهد و حضور یابد کفایت می‌کند، بنابراین بررسی باقی سخنان باطل او ضرورتی نخواهد داشت.

* * *